

Offentliggjort d. 22. oktober 2011

Gaver og afgifter©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Der kommer med jævne mellemrum spørgsmål om de skatte- og afgiftsmæssige konsekvenser ved gaver til børn. Der er på dette område flere faldgruber. Kendskab til nogle enkle hovedregler kan dog forhindre en del uventede overraskelser.

Gaveafgift og avancebeskatning

Udgangspunktet er, at gaver til børn for det første udløser *gaveafgift* efter reglerne i den såkaldte gave- og boafgiftslov. Dette gælder, uanset om gaven består af penge eller gives i form af et aktiv, f.eks. fast ejendom, aktier, privat indbo m.v.

Omfatter gaveoverdragelsen andet end penge, vil gaven *endvidere* kunne udløse *avancebeskatning* af forældrene på samme måde, som hvis det gaveoverdragne aktiv blev solgt til tredjemand. Er gaven f.eks. en ubebygget sommerhusgrund, skal forældrene beskattes af en eventuel fortjeneste ved gaveoverdragelsen. Omvendt vil forældrene kunne fratække et eventuelt tab i fortjenester ved salg af andre ejendomme. Består gaven derimod i privat indbo, vil hverken et salg eller en gaveoverdragelse af indboet udløse skattepligt hos forældrene, og tab vil ikke kunne fratækkes. En eventuel beskatning af fortjenesten påhviler kun forældrene, ligesom det kun er forældrene, der kan fratække et eventuelt tab.

Før forældre og børn påbegynder et fremrykket generationsskifte, bør forældrene derfor overveje ikke blot generationsskiftets form, men også de skattemæssige konsekvenser af

Offentliggjort d. 22. oktober 2011

generationsskiftet. Dette gælder ikke mindst i tilfælde, hvor generationsskiftet omfatter en erhvervsvirksomhed, hvor der kan hvile en betydelig latent skattebyrde på virksomhedens enkelte aktiver. Netop for sådanne tilfælde rummer loven lempelige regler for generationsskiftet. Således vil lovens regler om skattemæssig succession i mange tilfælde muliggøre et generationsskifte, uden at en bestående skattebyrde derved udløses. Rettidig omhu spiller også her en stor rolle for det succesfulde generationsskifte.

Pengegaver af private midler

Pengegaver, der ydes af beskattede midler, er i skatte- og afgiftsmæssig henseende i princippet relativt enkle at håndtere. Men også på dette område forekommer der faldgruber. Kendskab til nogle enkle hovedregler kan dog forhindre en del uventede overraskelser.

Beregning af gaveafgift

Afgiften af gaver fra forældre til børn beregnes med 15 pct. af den del af gavens værdi, der overstiger et bundfradrag på 58.700 kr. (2011). Bundfradraget reguleres normalt en gang om året, men har som følge af lovændringerne i forbindelse med regeringen og Dansk Folkepartis aftale om genopretning af dansk økonomi fra maj 2010 udgjort 58.700 kr. både i 2010 og i 2011.

Forældre anses også i denne sammenhæng som to selvstændige personer, der hver især kan give en gave efter de beskrevne afgiftsregler. Faderen og moderen kan således hver især give en gave, hvor den enkelte gave kun skal afgiftsberigtiges, hvis gavens værdi overstiger 58.700 kr. Et forældrepar kan følgelig - set under ét - give en samlet gave på 117.400 kr. afgiftsfrit.

Frem til 1995 var det muligt at give gaver dels fra forældrenes respektive særejer, og dels fra formuefællesskabet, således at forstå, at afgiftsberegningen startede "nedefra" med bundfradrag og ny progressionsgrænse, når gaven hidrørte fra forskellige "formue-sfærer". Et forældrepar kunne således i princippet give 3 gaver med bundfradrag og ny progressionsgrænse. Disse regler blev imidlertid ophævet, da man i 1995 vedtog den

Offentliggjort d. 22. oktober 2011

nugældende bo- og gaveafgiftslov. I dag er det således uden betydning, om en forældre giver gaver af formue, der tilhører den pågældende forældre som særeje eller af formue, der tilhører den pågældende forældre som fælleseje.

Hvem ejer formuen

Derimod har det afgørende betydning, at den pågældende forældre selv ejer den formue, der nu foræres væk som gave til et barn. Det er altså eksempelvis *ikke muligt* for en hustru, der ikke selv ejer formue, at forære sit barn en gave af midler, der stammer fra mandens formue. Det gælder, hvad enten ægtefællerne har fælleseje eller særeje. Det afgørende er, hvem der ejer det aktiv eller de kontante beløb, der nu bortgives til barnet. Netop denne problemstilling blev behandlet flere gange hen over sommeren 2011 i Spørg om Penge.

Flere gaver på ét år

Giver en forældre *flere gaver i løbet af året* til barnet, sammenlægges værdien af samtlige gaver. Overstigerne gavernes værdi sammenlagt et beløb på 58.700 kr., skal der betales gaveafgift af det beløb, der overstiger 58.700 kr.

Værdiansættelse af gaven

Består gaven fra forældre til børn af andet end penge, skal gaven værdiansættes til brug for opgørelsen af, om der skal svares gaveafgift.

Skattevæsenet anvender her i meget vidt omfang brug af standardiserede værdiansættelser. Som eksempel kan nævnes den velkendte +/- 15 pct.'s-regel for overdragelse af fast ejendom. Denne regel indebærer, at en fast ejendom ved overdragelse fra forældre til børn som et klart udgangspunkt kan værdiansættes til en værdi, der ligger inden for intervallet +/- 15 pct. af den senest bekendtgjorte offentlige vurdering.

Tilsvarende standardiserede regler gælder for en række andre aktiver.

Offentliggjort d. 22. oktober 2011

Er en sådan værdiansættelse efter de standardiserede regler efter familiens opfattelse *ikke* udtryk for aktivets handelsværdi, kan parterne altid fastsætte værdien på baggrund af en sagkyndig vurdering af aktivet. Påtænker man f.eks. at overdrage sit sommerhus til et barn, og er den offentlige vurdering for sommerhuset som følge af de seneste års konjunkturer på ejendomsmarkedet væsentligt højere end sommerhusets handelsværdi, kan parterne altså altid vælge at anvende en mæglervurdering som udgangspunkt for værdiansættelsen.

Skal der indgives gaveanmeldelse om gaven, jf. nærmere nedenfor, har skattevæsenet en frist på 3 mdr. efter modtagelse af gaveanmeldelsen til at tage stilling til værdiansættelsen af gaven og eventuelt kræve indbetaling af yderligere gaveafgift. Fristen på 3 mdr. er i et lovudkast fra juli 2011 foreslået forlænget til 6 mdr., men lovudkastet er ikke efterfølgende blevet fremsat i Folketinget, og den forlængede frist er således ikke vedtaget på nuværende tidspunkt.

Der kan her peges på forskellige konstruktioner, som medfører en forbedret retsstilling for skatteyderen.

Lidt om rentefri lån

I nogle tilfælde ønsker forældre at forstrække et barn med beløb, der overstiger det førnævnte bundfradrag på 58.700 kr. for beregning af gaveafgift, eksempelvis til barnets udbetaling på en bolig.

Yder forældrene barnet et fritstående lån, og er der tale om et lån på anfordringsvilkår, dvs. et lån, som forældrene kan kræve tilbagebetalt med dags varsel, accepterer skattemyndighederne i vidt omfang, at lånet ydes rentefrit. En begunstiggelse af barnet i form af rentefrihed af et sådant lån anses således ikke som en gave, der kan give grundlag for beregning af gaveafgift.

Ydes lånet derimod i forbindelse med eksempelvis et salg af en fast ejendom til barnet, kan retsstillingen være en anden.

Offentliggjort d. 22. oktober 2011

Man bør efter min opfattelse udvise stor varsomhed ved sådanne lån i familieforhold, og det vil altid være en god ide at forelægge et påtænkt udlån til et barn og vilkårene herfor for skattemyndighederne og i den forbindelse anmode om en bindende tilkendegivelse om de skattemæssige konsekvenser for forældre og barn, før lånet ydes.

I praksis har været set den trafik, at forældrene yder barnet et lån, men realiteten er, at lånet er en gave til barnet, og familien har derfor aftalt, at lånet skal nedskrives en gang om året med et beløb, der ligger under bundgrænsen for beregning af gaveafgift. Barnets gæld reduceres eksempelvis en gang om året med 50.000 kr. I skatteretlig sammenhæng må en sådan konstruktion efter min opfattelse bedømmes som det det er, nemlig en gave svarende til lånets hovedstol, der gives i udlånsåret. Gaven skal derfor afgiftsberigtiges på udlånstidspunktet.

Gaveafgiftsanmeldelse

Skal der betales gaveafgift af en gave fra forældre til et barn som følge af, at gavens værdi overstiger bundfradraget på 58.700 kr. for beregning af gaveafgift, skal parterne indgive en gaveanmeldelse til skattevæsenet. På SKAT's hjemmeside kan hentes en blanket om gaveanmeldelse på adressen <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=56096&vId=0&type=Privat> for henholdsvis kontantgaver (blanket 07.016) og andre gaver (blanket 07.060). Gaveanmeldelsen skal indgives til SKAT senest den 1. maj i året efter det år, hvor gaven er ydet. Gaveafgiften af gaven forfalder til betaling samtidig med indgivelse af gaveanmeldelsen.

Som ovenfor nævnt har skattevæsenet en frist på 3 mdr. efter modtagelse af gaveanmeldelsen til at tage stilling til værdiansættelsen af gaven og eventuelt kræve indbetaling af yderligere gaveafgift.

Afgiften påhviler barnet som gavemodtager, men gavegiveren, dvs. forældrene, hæfter solidarisk med barnet for gaveafgiftens betaling overfor det offentlige.

Vælger forældrene at betale afgiften af gaven, er der i princippet derved ydet en yderligere gave til barnet. Om en sådan yderligere gave i form af forældrenes betaling af ga-

Offentliggjort d. 22. oktober 2011

veafgiften er det imidlertid bestemt i loven, at denne gave er afgiftsfri for modtageren. Det kan derfor bedst svare sig at give gaven på det vilkår, at forældrene betaler afgiften af gaven.

Beslutning om generationsskifte

I praksis har jeg mødt mange eksempler på, at den skatte- og afgiftsmæssige besparelse anføres som den væsentligste årsag til et fremrykket generationsskifte. Nogle arvinger er endog meget kreative, når det kommer til begrundelser og modeller for et fremrykket generationsskifte.

Efter min opfattelse er de skatte- og afgiftsmæssige forhold kun subsidiære i forhold til en beslutning om generationsskifte. Beslutninger om at forære sine børn større værdier bør således overvejes ganske nøje. Navnlig må forældrene overveje, hvordan forældrenes økonomi ser ud, når gaverne er givet. Det er ikke acceptabelt, at forældrene senere risikerer at mangle økonomiske midler med deraf følgende usikkerhed om forældrenes økonomiske situation, medens børnene er blevet forgyldt og kan leve sorgløst de næste mange år.

— o —